

Metoda Pomosty

Działania projektu oparte są na metodyce pracy projektowej z młodzieżą w jej lokalnym środowisku. *Metoda Pomosty* pozwala nabyć młodzieży nowe umiejętności poznawania i korzystania z niedostrzeganych i niewykorzystywanych do tej pory zasobów własnego otoczenia społeczno-kulturowego, instytucjonalnego oraz naturalnego.

Metoda Pomosty to:

- ***Podręcznik dla pracowników OPS/PCPR***

Podręcznik prezentuje krok po kroku sposób przygotowania się do realizacji działań z młodzieżą: podstawowe wartości w pracy z młodzieżą, metodykę pracy z młodymi ludźmi, sprawdzone sposoby działania, budowanie indywidualnej relacji pracownika OPS/PCPR z młodym człowiekiem, z grupą młodzieży oraz ze społecznością lokalną, a także proces przygotowania do realizacji działań wolontarystycznych z młodzieżą.

- ***Niezbędnik ze scenariuszami zajęć***

Opracowanie jest integralnym elementem podręcznika, ma na celu wskazanie rekomendacji praktycznych w pracy z grupą *Metoda Pomosty*, zawiera mapę procesu działań oraz przykładowe 9 scenariuszy do pracy z młodzieżą.

- ***Strategiczna gra „Ekspedycja” wraz z vademecum***

Gra odnosi się do zasobów własnych uczestników oraz grupy, ale zmusza także do poszukiwania zasobów w lokalnych społecznościach. Zakłada współpracę pracowników OPS/PCPR z młodzieżą w niecodziennych sytuacjach (również poza salą szkoleniową – w „terenie”), dając możliwość poznania obu grup oraz doświadczenia wzajemnego kontaktu.

Jak powstała metoda?

Opracowanie wstępnej wersji produktu poprzedziły badania młodzieży oraz środowiska pomocy społecznej, a metodę w trakcie jej tworzenia poddano konsultacjom społecznym z pracownikami OPS/PCPR (20 osób). Następnie na przestrzeni 19 miesięcy „Pomosty” testowane były przez pracowników OPS oraz młodych ludzi w wieku 15-24 lata

pozostających od ponad 2 lat poza systemem edukacji i/lub rynkiem pracy. W trakcie etapu testowania w projekcie wzięło udział:

- 12 OPS,
- 24 pracowników OPS,
- 144 młodych ludzi

z gmin wiejskich i miejsko-wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem reprezentatywnego doboru próby.

Realizacja działań odbywała się w ten sposób, że etap testowania podzielony został na 4 cykle, tak aby doświadczenia każdego cyklu pozwalały ulepszać i zaktualizować produkt w kolejnych fazach jego realizacji (cykl Deminga).

Efekty działań

W trakcie realizacji projektu jego uczestnicy (młodzież) ujawnili wzrost gotowości zatrudnieniowej (uśredniony wynik: 37,7 %) oraz aktywności w życiu społecznym (uśredniony wynik: 20,2 %) we wszystkich gminach biorących udział w testowaniu. Ponadto dzięki udziałowi w projekcie:

- zwiększyła się gotowość i chęć do współpracy młodzieży z innymi ludźmi;
- wzrosła świadomość własnych kompetencji, zasobów wśród uczestników projektu;
- wzrosła znajomość środowiska lokalnego (zarówno jego zasobów, jak i deficytów);
- młodzież ma większe poczucie więzi, tożsamości ze środowiskiem, w którym żyje;
- wzrosło zaangażowanie w życie lokalnej społeczności;
- młodzież ma większą gotowość do działania w lokalnej społeczności;
- młodzież ujawnia większą proaktywność i motywację do działania;

Twórcy metody zdecydowali się także objąć ewaluacją efekty niebędące wskaźnikami projektu, stanowiące w myśl założeń metodologicznych tzw. *efekty odpryskowe* działań. Nie zostały one uwzględnione we wniosku o dofinansowanie projektu, ale świadczą o dużej skuteczności *Metody Pomosty* i w istotny sposób wpływają na pomiar jej efektywności:

- 35% uczestników podjęło zatrudnienie;
- 19% uczestników podjęło kontynuację nauki – dotyczy edukacji formalnej;
- 10% uczestniczy w kursach podnoszących kwalifikacje lub realizuje staże.

Korzyści, jakie niesie metoda

Metoda Pomosty stanowi narzędzie realizacji przez instytucje pomocy społecznej zapisów nowelizowanej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.). i umożliwia pracownikom instytucji pomocy społecznej:

- realizację działań aktywizujących młodzież;
- wykorzystywanie nowoczesnej wiedzy o społeczeństwie oraz *youth work* w środowisku pomocy społecznej (szczególnie dotyczy to pojęcia kapitału społecznego jako kluczowego zarówno w diagnozowaniu oraz rozumieniu przyczyn oraz skutków wykluczenia społecznego młodzieży);
- sieciowanie inicjatyw lokalnych oraz tworzenie systemów wsparcia społecznego;
- wykorzystywanie działań wolontarystycznych w aktywizacji społeczno-zawodowej młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym;
- wykorzystanie narzędzi do prac z grupami młodzieżowymi np. w Klubach Integracji Społecznej, Młodzieżowych Klubach Integracji Społecznej czy świetlicach socjoterapeutycznych.

Uniwersalność metody

Pomosty to uniwersalne narzędzie do pracy z młodzieżą możliwe do zastosowania w różnych warunkach oraz horyzontach czasowych.

Metoda zapewnia możliwość wariantowego stosowania, w zależności od możliwości i specyfiki danego środowiska pracy np. przy okazji akcyjnych festynów czy spotkań (wybrane elementy scenariuszy lub warianty gry „Ekspedycja”) lub w trakcie zaplanowanej pracy środowiskowej w oparciu o pełną metodykę (14-18 dni z wykorzystaniem scenariuszy zajęć, wolontariatu, gry „Ekspedycja” oraz moderowanych własnych aktywności grup).

Istotnym elementem realizacji przedsięwzięć młodzieżowych jest również coaching użytkowników (pracowników OPS/PCPR). Jego celem jest między innymi bezpośrednie wsparcie pracowników OPS/PCPR w zakresie wzmocnienia kompetencji do pracy z grupami młodzieżowymi, pracy nad przezwyciężaniem barier we wdrożeniu programu.